

Tájékoztató

*a Tisza Vízgyűjtő Programrégió
Önkormányzati Társulás munkájáról*

Kisköre, 2009. március

I) Megalakulás

1) Alapok

A Tisza Vízugyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás létrejöttéről szóló megállapodást a társult hét megyei önkormányzat képviselője 2000. július 5. napján írta alá. A Társulás a Tisza 2000. februári szennyezése következményeinek orvoslása mellett célul tűzte ki a folyó vízgyűjtő területén fellépő, árvízzel és belvízzel kapcsolatosan valamennyi teendő ellátását, valamint a gazdaság és a turizmus értékeinek megőrzését, fejlesztését. A Társulás elő kívánja segíteni a Tisza-menti régiók társadalmi, gazdasági fejlődését, lemaradásuk mérséklését.

Az alapító tagok:

- **Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat** (6000 Kecskemét, Deák F. tér 3.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat** (3541 Miskolc, Városház tér 1.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Csongrád Megyei Önkormányzat** (6741 Szeged, Rákóczi tér 1.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat** (4024 Debrecen, Piac u. 54.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Heves Megyei Önkormányzat** (3300 Eger, Kossuth L. u. 9.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat** (5001 Szolnok, Kossuth L. u. 2.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)
- **Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat** (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.; képviseli: megyei közgyűlés elnöke)

A társulás fő döntéshozó szerve, a társulási tanács 2000. október 19. napján tartotta meg alakuló ülését Egerben, ahol elfogadta a társulás szervezeti és működési szabályzatát, valamint megválasztotta tisztségviselőit. A társulási tanácsban az alapító önkormányzatokat a megyei közgyűlések elnökei képviselik. A társulási tanács elnökének megbízása egy éves időtartamra szól, a folyamatosság biztosítása érdekében a megválasztott elnökhelyettes a következő évben automatikusan elnökké lép elő, és a tanács új elnökhelyetteset választ.

A társulási tanács elnöki tisztét a szervezeti és működési szabályzatban foglalt éves rotáció elvének megfelelően 2006. október 19-től egy évig Bányai Gábor, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke töltötte be, azt követően pedig 2007. október 19-től a korábbi elnökhelyettes, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke vette át a Társulás irányítását.

Az elnöki tisztet betöltő megyék:

<i>Időtartam</i>	<i>Elnök</i>	<i>Elnökhelyettes</i>
2000.X.19.-2001.X.19.	Csongrád Megye	Jász-Nagykun-Szolnok Megye
2001.X.19.-2002.X.19.	Jász-Nagykun-Szolnok Megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye
2002.X.19.-2003.X.19.	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye
2003.X.19.-2004.X.19.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye	Heves Megye
2004.X.19.-2005.X.19.	Heves Megye	Hajdú-Bihar Megye
2005.X.19.-2006.X.19.	Hajdú-Bihar Megye	Bács-Kiskun Megye
2006.X.19.-2007.X.19.	Bács-Kiskun Megye	Csongrád Megye
2007.X.19.-2008.X.19.	Csongrád Megye	Jász-Nagykun-Szolnok Megye

A Társulás tényleges működését 2000. szeptember 1-jével kezdte meg szegedi székhellyel, gazdálkodási feladatait a Csongrád Megyei Önkormányzat látta el 2004. december 31-ig.

2) Székhely áthelyezés

A Csongrád Megyei Önkormányzat képviselője a Társulási Tanács 2004. április 19-i ülésén bejelentette, hogy a jövőben nem kívánja ellátni a társulás pénzügyi-gazdasági feladatait, kérte ezek áthelyezését. A Társulás — költségtakarékossági okokból — a működtetésre nem kívánt egy új szervezetet kialakítani, hanem megkereséssel élt a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács felé a Társulás további operatív működtetésére vonatkozóan. Javaslatként hangzott el, hogy a részben önálló gazdasági társulás teljes gazdasági önállósággal felruházott társulássá alakuljon,

és pénzügyi, gazdasági és szakmai feladatait a továbbiakban a Tisza-tó TFT Munkaszervezete lássa el, mint a feladat ellátására alkalmas szervezet.

A javaslatot elfogadva a Társulási Tanács a 9/2004. (IV.19.) sz. határozatában döntött arról, hogy a Társulás Munkaszervezete a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács mellett működjön.

A hét megyei közgyűlés jóváhagyó határozata alapján – Együttműködési Megállapodás aláírását követően – a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács kiskörei Munkaszervezete vette át az operatív működtetés feladatát.

Azt követően, hogy mind a hét társult megye megyei közgyűlése jóváhagyta és elfogadta a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás módosított és egységes szerkezetbe foglalt társulási megállapodását és alapító okiratát, megkezdődhetett a székhelyáthelyezéssel kapcsolatos adminisztratív feladatok intézése.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács igazgatója látja el a Társulás titkári feladatait, akinek munkáját egy programvezető segíti.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás működése a szervezeti változásokat követően stabilizálódott.

II)

Az elmúlt években végzett munka

1) Feladatok meghatározása

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás alapító megyéinek képviselői 2004. november 17-én megbeszélést tartottak, amelyen a Társulás rövid- és középtávú programjára tettek javaslatot.

Az elhangzott vélemények alapján a Társulás rövid- (2005-2006) és középtávú (2007-2013) programjának stratégiai célrendszere az alábbiak szerint fogalmazódott meg:

Rövid távú célok:

- A megkezdett programok folytatása
- Az NFT II. tervciklusához kapcsolható feladatok előkészítése
- A társulás átalakításával kapcsolatos feladatok

Középtávú célok:

- A térség társadalmi-gazdasági lemaradásának mérséklését előmozdító intézkedések, ezen belül:
 - Infrastrukturális fejlesztések
 - szennyvízkezelés
 - hulladékgazdálkodás
 - megközelíthetőség
 - utak, víziutak
 - Gazdaságélénkítő szerepkör: húzóerő, turisztikai ágazat fejlesztései
 - Tisza hajózhatóvá tétele, nemzetközi víziút
 - Kerékpárút kiépítése a teljes hosszban
 - Hőforrások hasznosítása
 - Ökoturisztikai lehetőségek vizsgálata
 - Vidékfejlesztés, terület- és tájhasználat, gazdasági szerkezetváltás
 - VTT program intézkedéseinek támogatása
 - Natura 2000 programhoz kapcsolható feladatok
 - Agrárgazdálkodás feltételei, gazdasági szerkezetváltás
 - Vidékfejlesztési tám. igénybevételeinek lehetőségei
 - A teljes Tisza-völgyet érintő közmunkaprogram
 - Bel- és csapadékvíz elvezető program
 - Erdőtelepítési program, erdőgazdálkodás
 - A vízminőség megőrzését, javítását célzó program
 - Nemzetközi megállapodások kezdeményezése

Hosszú távú cél:

A térség leszakadásának mérséklése, a társadalmi, gazdasági potenciál megerősítése, a környezet- és természetvédelmi feltételek teljesítésével egy fenntartható fejlődési pályára állított régió.

2) A Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitása érdekében végzett munka

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás alulról jövő kezdeményezésként lépéseket tett a Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitása érdekében. Elsődleges célul kormányhatározat megszületését tűzte ki, amit az indokolt, hogy a Tisza folyón történő hajózásra vonatkozóan a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya között Belgrádban, 1955. március 9-én aláírt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) van hatályban, és az a megkötés óta eltelt közel ötven esztendő alatt azonban az elavulttá vált. Az Egyezményben foglaltak szerint a Tiszán csak a két ország hajói közlekedhetnek, harmadik ország hajói csak eseti engedélyezés alapján hajózhatnak, amelynek érvényesíthetősége – a torkolati pozíciót elfoglaló – Jugoszlávia (illetve 2003. február 4-étől Szerbia és Montenegró) hatóságainak döntésétől függ. Másrészt a Tisza magyarországi szakaszán érintett helyi és regionális önkormányzatok és szervezetek erős nyomást gyakorolnak a kormányzati szervekre annak érdekében, hogy a térség fejlődésének elősegítését a hajózás feltételeinek javításával segítsék elő. A tiszai hajózási lehetőségek bővítése illeszkedik abba az európai közlekedés-fejlesztési irányvonalba, amely a belvízi hajózás előtérbe állítását, jól működő európai belvízi víziutak és víziút-rendszerek kialakítását célozza meg. A nemzetközi hajózás megjelenése a Tiszán és mellékfolyóin a területfejlesztés és a vidékfejlesztés céljait is szolgálja.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Társulási Tanácsa 2005. áprilisában hozott határozatában rögzítette, majd 2006. és 2007. évben több alkalommal is megerősítette, hogy egyetért a Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitásával, a kezdeményezést minden eszközével támogatja. A Társulási Tanács ezért több alkalommal levélben kereste meg az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumot (illetve a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatalt és az Országos Területfejlesztési Hivatalt), hogy a Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitása érdekében a szükséges intézkedések megtételéhez nyújtson segítséget, valamint kérte az együttműködést a tiszai hajózás fejlesztésének gazdasági indokoltságáról szóló kormány-előterjesztés előkészítésében. A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás számos tárcaközi egyeztető tárgyalást kezdeményezett, melyek eredményeként készült egy kormány-előterjesztés tervezet is. A tervezetet véleményező szervezetek részéről legfontosabb korlátként a tervezet elfogadásával szemben a megvalósíthatósági tanulmány hiánya jelentkezett, ezért a tanulmány elkészítésére az Országos Területfejlesztési Hivatal közbeszerzési eljárást hirdetett, amely sajnos sikertelenül zárult. Ezt követően az Országos Területfejlesztési Hivatal jogutódja, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium arról tájékoztatta a Társulást, hogy a Tisza nemzetközi hajózás számára történő megnyitásához kapcsolódó feladatok, mint közlekedési kérdések, alapvetően a GKM feladatkörébe tartoznak (korábban az Országos Területfejlesztési Hivatal a kiemelten kezelt Tisza-völgy fejlesztése érdekében karolta fel a jogi háttér tisztázására irányuló feladatok kezelését, és működött közre a kormány-előterjesztés tervezet előkészítésében).

A Társulási Tanács ezt követően megerősítette korábbi határozatát (27/2006.(XII.11.) sz. határozat) arra vonatkozóan, hogy továbbra is fontosnak tartja a Tisza folyó nemzetközi hajózás számára történő megnyitását. A határozat alapján a Társulás levélben kereste meg Kóka János gazdasági és közlekedési minisztert. Tájékoztatta az elmúlt években a Tisza folyó nemzetközi hajózhatósága érdekében megtett intézkedésekről, rendelkezésére bocsátotta a témában a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulásnál meglévő, a témát érintő dokumentációt, továbbá kérte, hogy a Tisza völgyének fejlesztése érdekében a Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitásának jogi lehetőségeit ismételten vizsgálja meg, továbbá kezdeményezze a tárcaközi egyeztetések ismételt megindítását.

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium képviselője a Társulás 2007. májusi ülésére készítette el válaszát, valamint ezen az ülésen személyesen is tájékoztatta a tagokat a jelenlegi helyzetről és a jövőbeni lehetőségekről. Az ülésen a Társulási Tanács javasolta a tiszai hajózás fejlesztésének felvételét a zászlóshajó programok közé, különös tekintettel az árvízvédelemre, a vízgazdálkodásra, a turisztikára és a kapcsolódó ökológiai rendszerekre.

3) NFT II. - nagyprojekt javaslatok gyűjtése

A Tisza Vízyűjtő Programrégió 2005. május 12-én szakmai fórumot tartott annak áttekintésére, hogy a II. Nemzeti Fejlesztési Terv 2007-2013 közötti tervezési időszakában a társ megyék milyen szerepet tudnak fölvállalni a Tisza térségének fejlesztésében. Ehhez kapcsolódva a Társulás 2005. május 23-i soros ülésének is egyik fő témája volt, hogy a Tisza-völgy térségének fejlesztési elképzeléseit miként lehet az előkészítés alatt álló nemzeti fejlesztési terv

intézkedései közé beilleszteni. Ennek egyik feltétele, hogy a már körvonalazódó – több százmilliárd Ft nagyságú – integrált program ütemezésre kerüljön, és megjelenjen a 2020-ig szóló Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióban, és a 2007- 2013 időszakra tervezett lépéseket tartalmazzák az érintett régiók és tárcák operatív programjainak intézkedési céljai is.

A 2005. májusi ülésen hozott Társulási határozat értelmében levélben kerestük meg dr. Baráth Etele európai ügyekért felelős tárca nélküli minisztert, és tájékoztattuk azon konkrét projektekről, amelyek a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás álláspontja szerint a Tisza-mente fejlődésében a legsürgetőbbek, mindenki számára elfogadhatóak, illetve a 2007-2013 közötti időszakban megvalósíthatóak. Kértük a miniszter támogatását, hogy a Tisza Vízyűjtő Programrégió által javasolt nagyprojektek helyet kaphassanak az előkészítés alatt álló nemzeti fejlesztési terv 2007-2013 közötti tervezési időszakában meghatározott projektek sorában.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás az alábbi nagyprojekt javaslatokat juttatta el az európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter részére:

- 1) *Árvízi biztonság növelése*
 - 1.1 *A VTT I. ütemének megvalósítása 2008-ig.*
 - 1.2 *A VTT további ütemének megvalósítása 2007-2011*
- 2) *A Tisza-tó fenntarthatóságának biztosítása (kiegészítve a kotrási, rehabilitációs munkákkal), 2007-2009*
- 3) *A Tisza-menti települések belterületi vízrendezése, 2007-2012*
- 4) *A Tisza-menti települések teljes körű szennyvízkezelése, 2007-2012*
- 5) *Tisza-menti holtág-rehabilitációs program, 2010-2013*
- 6) *A térség megközelíthetőségének általános javítása (út- és vasúthálózat rehabilitációja, fejlesztése), 2007-2013*
- 7) *Kishajó kikötők létesítése, 2007-2010*
- 8) *A Tisza-gáton a kerékpárút-hálózat teljessé tétele, 2007-2013*
- 9) *A Tisza hajózhatósága és logisztikai (különösen agrárlogisztikai tevékenység) fejlesztése érdekében medencés kikötők fejlesztése és létesítése Szegeden és Szolnokon, 2007-2010*
- 10) *Turizmus fejlesztése*
 - 10.1. *A termálvízre alapozott turizmus fejlesztése, 2007-2013*
 - 10.2. *Az aktív és ökoturizmus fejlesztése, 2007-2010*
- 11) *A foglalkoztatási lehetőségek bővítése*
 - 11.1. *Ipari parkok, iparterületek, inkubátorházak kialakítása, 2007-2010*
 - 11.2. *Az agrárökológiai tevékenység és tájgazdálkodás fejlesztése, 2007-2013*
 - 11.3. *A mezőgazdasági termékek helyi feldolgozásának bővítése, 2007-2013*
 - 11.4. *A kereskedelem és a szolgáltatási szektor bővítése, 2007-2013*

2006-2007. évben előkészítés alatt voltak a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozóan az ágazati és operatív programok és a hozzájuk kapcsolódó akciótervek. A Társulás folyamatosan nyomon követte, hogy az előkészítés alatt álló programokban hogyan jelennek meg a kiemelt térségként kezelt Tisza-völgy fejlesztési elképzelései, valamint a Tiszára vonatkozó fejlesztések milyen intézményrendszeri háttérrel valósulhatnak meg. Ezzel kapcsolatban több alkalommal kértük az Országos Területfejlesztési Hivatal (majd Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium), valamint a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség tájékoztatását.

A Társulás a 2006. október 30-i ülésén elfogadott egy, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat által előkészített állásfoglalást a Tisza-mente egyes fejlesztési kérdéseinek kezeléséről. Az állásfoglalást minden érintett régió, valamint a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség részére megküldtük, kérve, hogy gondoskodjanak az állásfoglalás elemeinek az érintett operatív programokba történő átvezetéséről az Országos Területfejlesztési Konceptióban kiemelten kezelt, valamint az Új Magyarország Fejlesztési Tervben is a prioritások között szereplő Tisza-völgy fejlesztésének biztosítása érdekében.

Az állásfoglalás szerint:

- 1) *Elengedhetetlen, hogy a Tisza-mente teljes árvízbiztonságának megteremtése 2013-ig megvalósuló célként szerepeljen.*
- 2) *Szükséges, hogy a környezetvédelmi nagyprojektek közé kerüljön be a tiszai árapasztó tározó rendszer, a nagyvízi meder kapacitásának bővítése, a Tisza és mellékfolyói fővédvonalainak megerősítése és*

fejlesztése, a Tisza-tó környezetvédelmi, természetvédelmi és vízgazdálkodási rehabilitációja, valamint a Vízgazdálkodási Rendszerek megvalósítása valamennyi tervezett eleme. Ezek előkészítése ütemesen haladjon és a jelenleg előkészítés alatt lévő árapasztó tározók megvalósítására irányuló Kohéziós Alap pályázat 2007 első felében benyújtásra kerüljön.

- 3) *Indokolt, hogy az árvízvédelmi műszaki beavatkozásokkal érintett településeken megvalósítandó infrastrukturális (belvíz, szennyvíz, közút) fejlesztések előkészítése párhuzamos módon történjen, a fejlesztések megvalósítására pedig a Környezet és Energia Operatív Program keretében önálló prioritási tengelyként álljon rendelkezésre a pályázati lehetőség.*
- 4) *Kiemelten kezelendő a Tisza-völgy agrárgazdálkodásának fejlesztése és átalakítása a tájgazdálkodás irányába történő erőteljes elhatárolással. Indokolt, hogy az Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Terv keretében erre a pályázati lehetőség biztosított legyen.*
- 5) *Szükséges, hogy a 3 Tisza-menti régió önálló regionális operatív programjában a Tisza-mentét érintő fejlesztések támogatására irányuló pályázati rendszerek összehangoltan és azonos feltételekkel kerüljenek kialakításra.*
- 6) *Indokolt, hogy a Tisza hajózhatóságának jogi, műszaki és infrastrukturális feltételei megvalósuljanak.”*

A megküldött állásfoglalásra 2007 februárjában részletesen reagált a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, sőt a 2007. május 3-i ülésén külön napirend keretében – a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársának részvételével – részletesen áttekintettük, hogy a fejlesztési dokumentumokban hogyan jelennek meg a konkrét fejlesztési elképzelések.

4) Részvétel a Tiszai Vízi Turizmus Fejlesztési Program véleményezésében

A Tisza-völgy vízi-turizmusának fejlesztése érdekében 2003-ban a négy alföldi regionális idegenforgalmi bizottság (RIB) elnöke közösen terjesztette fel javaslatát a turizmusért felelős államtitkár felé, aki megteremtette az egységes és az európai uniós támogatási feltételeknek is megfelelő Tiszai Vízi Turizmus Fejlesztési Program elkészítéséhez szükséges finanszírozási forrás lehetőségét. 2004-ben a Magyar Turizmus Rt. és a Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda közreműködésével sikeres közbeszerzési eljárás eredményeként a feladat elvégzésére az Aquaprofit Rt. kapott megbízást.

2005-ben indulhatott meg az érdemi munka, majd nem sokkal később kiderült, hogy ugyanebben a témában a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola Turizmus Tanszéke is kutatásokat folytat. A Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa fölkérte a feleket, hogy a munkát összehangoltan végezzék. Ezt követően a Magyar Tudományos Akadémia Földtudományi Kutatóintézete is bekapcsolódott a munkába, mely a témában született tanulmányok és publikációk, egyéb információk felkutatásával kezdődött, majd kérdőíves felméréssel és mélyinterjúkkal, a Tisza teljes szakaszának, valamint mellékfolyóinak vízi és szárazföldi bejárásával folytatódott. Megtörtént minden olyan létesítmény és fejlesztésre alkalmas helyszín (szálláshely, kemping, kikötő, strand, híd) felmérése és GPS koordinátákkal való regisztrálása, amelynek megléte és állapota a tiszai vízi turizmus alapját és fejlődését képezi, képezheti, továbbá folyamatos a tiszai attrakciók, rendezvények összegyűjtése. Az előzetes anyagok feldolgozását követően a tanulmány mellékleteként térkép is készült, melyen feltüntettük mindazokat a fontosabb információkat, amelyek a fejlesztési program elengedhetetlen részét képezik.

A munka a Magyar Turizmus Rt. folyamatos tájékoztatása mellett folyt, az Aquaprofit Rt. a meghatározott időpontban befejezte a Programot. A Tiszai Vízi Turizmus Fejlesztési Program bemutatására 2005. november 10-én Budapesten került sor a Budapest Rendezvényhajón.

5) Részvétel a Tisza Komplex Program előkészítésében

2006 első félévében az Országos Területfejlesztési Hivatal, később az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium koordinációja mellett folyt a Tisza Komplex Területfejlesztési Program előkészítése. A nemzeti, régiós, térségi és ágazati érdekeket egyaránt képviselő komplex program tervezése, tartalmi összeállítása folyamatos együttműködést igényel. A hatékony munkavégzés és a közeli határidők tartása érdekében az Országos Területfejlesztési Hivatal a tervezés elősegítésére operatív tervezői csoport létrehozását kezdeményezte. A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács – mint a Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás operatív működtetését

ellátó szervezet – felkérést kapott az Országos Területfejlesztési Hivatal részéről, hogy a munka sikeres megvalósítása érdekében az operatív tervezői munkacsoportban vegyen részt.

6) Közmunkaprogram lehetőségeinek vizsgálata a Tisza völgyében

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 2004. december 13-i ülésén tárgyalta és elfogadta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat által készített, a teljes Tisza-völgyre kiterjedő bel- és csapadékvíz elvezetési közmunkaprogram megvalósításáról szóló előterjesztést, valamint felkérte a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat elnökét, hogy a közmunkaprogram részletes ütemtervét és a hozzá rendelhető költségeket a következő ülésre terjessze elő.

A program megvalósítása érdekében 2005 nyarán a Társulás levélben fordult dr. Sándor Lászlóhoz, az Országos Közmunkatanács elnökéhez. Dr. Sándor László válaszelevelében támogatásáról biztosította az előkészítés alatt álló programunkat, ugyanakkor tájékoztatott, hogy a 2006-os költségvetés számai egyelőre nem ismertek, ezért még nincs abban a helyzetben a Közmunka Tanács, hogy a rendelkezésre álló források felosztásáról konzultációt folytasson. Fölhívta ugyanakkor a figyelmet, hogy a korábbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a közmunkával támogatott tevékenységben érintettek (társminisztériumok, gazdálkodó szervezetek) a programok költségeiből is jelentős részt vállaltak. Ígérete szerint a források rendelkezésre állása esetén a pályázati rendszer működtetéséhez minden segítséget megadnak.

Miután Magyarország 2006. és 2007. évi költségvetésének tervezete nyilvánosságra került, világossá vált, hogy a regionális források között nem jelent meg külön soron fejezeti kezelésű előirányzatként az ilyen jellegű közmunkaprogram lebonyolításához felhasználható keret. A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás ugyanakkor tovább keresi annak lehetőségét, hogyan lehetne a Tisza-menti bel- és csapadékvíz-elvezetést hatékonyan megoldani a helyi munkaerő bevonásával, közmunkaprogram indításával.

7) Turisztikai fejlesztések támogatása, kerékpárút kiépítésének előkészítése

A Társulás munkaprogramjában szerepel, hogy gazdaságélénkítő szerepkörben nagy hangsúlyt kell fektetni a turisztikai fejlesztések támogatására, ezen belül pedig többek között fontos feladat a kerékpárút kiépítésének előkészítése a Tisza folyó magyarországi szakaszán.

Ennek érdekében 2005 májusában a Társulás levélben kereste meg a Tisza vonalán illetékes öt környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságot (Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Felső-Tisza Vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Észak-Magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság), és kérte tájékoztatásukat, hogy a kezelésükben lévő árvízvédelmi töltéseken hol van szilárd útburkolat, mely szakaszokon van jelenleg pályázat benyújtva kerékpárút kiépítése céljából, valamint terveznek-e máshol is kerékpárutat építeni. Ezen információk segítségével kívántuk felmérni a jelenlegi állapotokat, és tájékozódni a közeljövőben várható helyi fejlesztésekről.

A Tisza mentén illetékes vízügyi igazgatóságoktól visszaérkezett válaszevelek alapján a Tisza jobb és bal partján (2006 szeptemberében) összesen 278,530 km hosszan található burkolt töltésszakasz, amely kerékpárútként hasznosítható. A Tisza mentén építés alatt van, vagy az illetékes szervek nyertes pályázattal rendelkeznek összesen 33,652 km-es töltésszakaszon kerékpárút építésre, továbbá tervezett kerékpárút, vagy még el nem bíralt kerékpárút építési pályázattal 61,582 km hosszú szakaszon. A munka ezt követően a meglévő és a leendő kerékpárút kiszolgáló-létesítményeinek fölmérésével folytatódott.

A Magyar Turisztikai Hivatal (MTH) 2004-ben kezdte meg a 2007-2013 közötti európai uniós tervezési ciklusban a következő nemzeti fejlesztési terv keretein belül megvalósítandó nagyprojektek gyűjtését. Várták az NFT II-ben nevesíthető, nagy gazdasági hatással rendelkező 50 M euró feletti projekteket, de gyűjtötték a 8 M euró (2 milliárd forint) beruházás feletti projektjavaslatokat is.

A Magyar Turisztikai Hivatal elnöke a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanácsot is felkérte projektjavaslatok gyűjtésére. A munkához kapcsolódva a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás a korábban megtett intézkedések eredményeként rendelkezésre álló információkat felhasználva „Kerékpárút-hálózat teljes kiépítése a Tisza folyó völgyében” címmel szintén eljuttatta nagyprojekt javaslatát a Turisztikai Hivatal felé. A javaslatot a Hivatal elfogadta, és összefoglaló táblázatában megjelentette.

8) Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése komplex program figyelemmel kísérése

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás illetékességi területén napjainkban az egyik legnagyobb feladatként értékelhető a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése komplex program megvalósítása. A Társulás rendszeresen napirendjére tűzte a program megvalósításának aktuális helyzetéről tájékoztatót, így lehetőség nyílt minden alkalommal a legaktuálisabb, legsürgetőbb feladatokról és eredményekről tájékozódni.

9) Meghívotti részvétel kezdeményezése az 1003/2007. (I. 24.) Kormányhatározat alapján létrejövő Tárcaközi Bizottság ülésein

A Magyar Kormány 1003/2007. (I.24.) számon határozatot hozott a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése) árvízvédelmi fejlesztéseinek megvalósításáról és a további feladatokról.

A Vásárhelyi-tervnek az árvízmentesítés programja mellett legfontosabb célja a Tisza-völgy komplex térségfejlesztése, ezért a kormányhatározat alapján a kormányzati koordinációra, a területfejlesztési és a kapcsolódó egyéb szakterületi fejlesztési feladatok végrehajtásának összehangolására tárcaközi bizottság jön létre.

A kormányhatározat értelmében a tárcaközi bizottság tagjai az önkormányzati és területfejlesztési miniszter, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, a gazdasági és közlekedési miniszter, az oktatási és kulturális miniszter és a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos. A bizottság elnöke az önkormányzati és területfejlesztési miniszter, társelnöke a környezetvédelmi és vízügyi miniszter. A bizottság ülésein az elnök és a társelnök felkérésére részt vehetnek az elsődlegesen érintett megyei közgyűlések elnökei.

A Társulási Tanács levélben kereste meg dr. Lamperth Mónika önkormányzati és területfejlesztési minisztert, és kérte, hogy az 1003/2007. (I. 24.) Kormányhatározat alapján létrejövő Tárcaközi Bizottság ülésein a Tisza-folyó mentén található hét megye megyei önkormányzatai által 2000. évben létrehozott Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás elnöke vagy annak megbízottja állandó meghívottként vehessen részt.

A minisztérium arról tájékoztatót, hogy a Társulás kéréséről a miniszter nem egyedül dönt, a Tárcaközi Bizottság egy napirend keretében fogja azt megtárgyalni és döntését meghozni.

Miután válasz nem érkezett kérésünkre, 2007 szeptemberében a fenti tartalmú levelet Bajnai Gordon miniszter részére is megküldte a Társulás.

10) „A vidékfejlesztési támogatások igénybevételének lehetőségei a Tisza vízgyűjtő területén” című tanulmányok elkészítése

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás „A vidékfejlesztési támogatások igénybevételének lehetőségei a Tisza vízgyűjtő területén” című elemzés elkészíttetésére 7 millió forintot különített el, amelyet a társult megyék egyenlő arányban támogatásként vehettek igénybe. 2004. évben három megye – Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves – kötött szerződést a Gödöllői Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet Kht.-val a tanulmány elkészítésére. 2005. év folyamán mindhárom megye esetében elkészültek a tanulmányok.

A Csongrád Megyei Önkormányzat 2005. évben a környezetvédelmi program felülvizsgálatára és aktualizálására vonatkozóan a Szegedi Tudományegyetem Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszékével kötött vállalkozási szerződést. 2006. évben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat a „Tájgazdálkodás bevezetésének kezdeti lépései a Tiszaroffi tározóban, különös tekintettel az anyagnyerő gödrök hasznosítására” című tanulmány elkészítésére vonatkozóan kötött megállapodást a Tisza Tájéközpont Kht.-val, és ugyanebben az évben utaltuk át a támogatás összegét a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzatnak az „Integrált megyei fejlesztési programterv” elkészítésére, amelyet a Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Tanáccsal közösen valósít meg. A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat a korábban felhalmozódott tagdíjhátraléka miatt a Tanács határozata értelmében nem használhatta fel az elkülönített összeget.

A Társulás 2007. februári ülésén kérte, hogy a megyék a támogatási megállapodásban foglaltaknak megfelelően számoljanak be az összeg felhasználásáról, mutassák be az elkészült tanulmányokat. A rövid áttekintést követően – a társult tagok kérésére – a megyék a prezentáció keretében is bemutatták az elkészült dokumentációt. A Csongrád Megyei Önkormányzat kérte, hogy a környezetvédelmi programról annak elfogadását követően adhasson tájékoztatót a Társulás részére 2007 II. félévében. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat arról tájékoztatta a

Társulást 2007 októberében, hogy az Országos Területrendezési Terv módosítása miatt Hajdú-Bihar megye Integrált megyei fejlesztési programtervének összehangolására is szükség van, így az anyag végleges változata még nem készült el.

A Gödöllői Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet által a Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye részére készített tanulmányok a Társulás honlapjáról letölthetők.

11) A Tisza vízminőség-védelme érdekében megtett intézkedések

a) egyéb szervezetek munkájában való részvétel kezdeményezése

A Tisza Vízügytő Programrégió Önkormányzati Társulás a Tisza vízminőség-védelme érdekében kereste a közös munka lehetőségét számos egyéb szervezettel, többek között fölvette a kapcsolatot a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a Társulással elsősorban a határ-menti együttműködés, az ICPDR keretében létrehozott Tisza Csoport, valamint a Víz Keretirányelv bevezetése kapcsán felmerülő feladatok esetében látta a közös munka lehetőségét. A határ-menti együttműködések szlovák, ukrán és román viszonylatban egyaránt kiterjednek vízgazdálkodási és környezetvédelmi területre és a Víz Keretirányelv bevezetésével kapcsolatos feladatokra is. A Társulás ezért felvette a kapcsolatot a Tisza Munkacsoporttal, a Magyar-Szlovák Környezetvédelmi és Természetvédelmi Vegyesbizottsággal, a határvízi bizottságokkal, a Magyar-Román Környezetvédelmi Vegyesbizottság Környezetvédelmi Szakértői Csoportjával és a Természetvédelmi Szakértői Csoportjával is. A Társulás tájékozódott a szervezetek eddig végzett munkájáról, a jövőbeni terveiről.

A Társulás 2007. február 21-i ülésén határozatba foglalta azon igényét, hogy ezen szervezetek munkájában a – társult megyék által választott szervezetben – megfigyelőként részt kíván venni:

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Magyar-Szlovák Környezetvédelmi és Természetvédelmi Vegyesbizottság Területi Tervezési Munkaszervezet

Csongrád megye: Magyar-Román szakértői munkacsoport

Heves megye: Magyar-Szlovák Vegyesbizottság Természet és Tájvédelmi munkacsoport

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: magyar-ukrán és magyar-román szakértői csoportok munkájában kíván részt venni.

A fentiek eredményeként a Társulás meghívást kapott a Duna Védelmi Nemzetközi Bizottság (ICPDR) égisze alatt – az öt Tisza-medencei ország együttműködésével – működő Tisza Csoport 2007. szeptember 17-18-án Szolnokon tartott munkamegbeszélésére. A találkozó első napján a Tisza Csoport tevékenységének eddigi eredményét összefoglaló „Tisza vízgyűjtő elemzés 2007 – Felhívás cselekvésre” című jelentés és az abban foglalt ajánlások szövegének pontosítása, véglegesítése zajlott. Mindezek segíteni fogják a döntéshozókat a Tisza-térség vizei és értékes élővilága védelmét szolgáló intézkedések meghatározásában. Az összefoglaló jelentés kiemeli Tisza-térség rendkívül változatos táj, fajok, vizes élőhelyek, védett területek tekintetében, ugyanakkor felhívja a figyelmet az azokat veszélyeztető tényezőkre, köztük a szennyezésekre, mederbefolyásoló tevékenységekre, árvizek, szárazság hatására és utal arra, hogy a térségben várható jelentős vízigények és a klímahatások együttesen jelentős problémákat okozó vízhiányhoz vagy víztöbbletbe vezethetnek.

A találkozó második napján előadásokat hangzottak el többek között a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése program indoklásáról és céljairól, valamint a Nagykörű térségében megvalósított Tisza LIFE program mintaterületein elért eredményekről.

b) A técsői monitoring állomás működtetésének közös finanszírozása

A magyar kormány által biztosított pénzügyi keretből Ukrajna területén, a Felső-Tisza vízgyűjtőjén Técsőn automata vízminőségi mérőállomás létesült. A mérőállomás a magyar fél finanszírozásában elvégzett próbaüzem után, 2004. december 23-án teljes körűen átadásra került a Kárpátaljai Ökológiai és Természeti Erőforrások Igazgatósága részére. Az állomás ezt követően, gyakorlatilag néhány napos működés után áramellátási problémák miatt leállt, és csak 2005. december 1-jén sikerült – magyar segítséggel – ismét üzembe helyezni. Bár az állomás ezt követően működött, a Kárpátaljai Vízügyi Igazgatóság szerverének műszaki hibája miatt adattovábbítás nem volt. Az ukrán fél az üzemeltetési és adattovábbítási problémák miatt a magyar fél hozzájárulásával, 2006. március 27-től az állomás leállítása mellett döntött a műszaki hibák elhárításának idejéig. A végleges leállítás 2006 áprilisában történt meg.

A técsői automatikus vízmérő monitoring állomás működési nehézségei több alkalommal említésre kerültek a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás ülésein. A Társulás a 2007. február 21-i ülésén arról határozott, hogy amennyiben a társult megyék hajlandóak az éves működtetési költség 2 millió Ft-os összegének felét közösen finanszírozni, abban az esetben levélben keresi meg a miniszterelnököt, valamint a környezetvédelmi és vízügyi minisztert, az önkormányzati és területfejlesztési minisztert, és kéri támogatásukat a monitoring állomás hiányzó 1 millió Ft üzemeltetési költségének közös finanszírozásához.

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnökének javaslatára meghozott határozatra a többi 6 megye levélben jelezte szándékát arra vonatkozóan, hogy készek támogatást nyújtani a técsői monitoring állomás működtetéséhez. Időközben a Társulás működtetését ellátó Munkaszervezet birtokába jutott információk szerint a mérőállomás működésének újraindításának költsége megemelkedett, mintegy 5 millió Ft-ot igényel, ezért a Társulás tovább keresi az állomás újraindításához szükséges pénzügyi hozzájárulás lehetőségét és formáját.

c) Részvétel a Víz Keretirányelv kapcsán elkészült vízgyűjtő-gazdálkodási terv ütemtervének és munkaprogramjának véleményezésében

A Társulás a 30/2006. (XII. 11.) sz. határozata alapján levélben kereste meg Kovács Pétert, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettesét, a Tisza Munkacsoport társelnökét, és kérte az együttműködés és a közös munka lehetőségét a Víz Keretirányelv követelményei szerint készülő állapotfelméréshez kapcsolódóan a jelentésnek „A nyilvánosság bevonása” című fejezetéhez kötődő feladatok megvalósításában, tehát a közmeghallgatásokon való részvételben, azok esetleges megszervezésében való közreműködésben, valamint a jelentés véleményezésében.

A közösségi cselekvés kereteinek meghatározásáról a víz-politika területén című, 2000. december 22-én hatályba lépett, 2000/60/EK irányelv (Víz Keretirányelv) az EK új víz-politikája érvényesítésének legfontosabb eszköze. Előírásai szerint az Európai Unió tagállamaiban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alatti vizeket, és fenntarthatóvá kell tenni ezt a jó állapotot.

A keretirányelv jelentőségét elsősorban az adja, hogy egységes alapokon szabályozza a felszíni, felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmét, a pontszerű és diffúz szennyező-forrásokkal szembeni fellépést, és előírja a vizek jó állapotának eléréséhez vezető intézkedések vízgyűjtő szintű összehangolását. Ennek Magyarország számára kiemelt jelentősége van, mert Magyarország egész területe a Duna vízgyűjtőjében fekszik, és a Víz Keretirányelv szerint az egész Duna medencét kell vízgyűjtő-területnek tekinteni.

A Víz Keretirányelv rendelkezéseit integrált módon a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés eszközeivel kell végrehajtani az érdekeltek széleskörű bevonásával. Az EU tagországoknak 2009-re kell saját vízgyűjtő-gazdálkodási tervet (VGT) készíteniük, melyet egy 2006. december 22-ig nyilvánosságra hozott ütemtervnek és munkaprogramnak kell megalapoznia. Utóbbi egy (legalább) hathónapos időszak alatt van lehetősége az érintetteknek véleményezni, majd ezt követően alakul ki a végleges program.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a dokumentumok véleményezésére többek között felkérte a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulást is, a vélemények beérkezésének legkésőbbi dátumaként 2007. június 30-át jelölte meg.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2007. február 21-i ülésének anyagai között a társult megyék részére megküldte a véleményezni kért vízgyűjtő gazdálkodási terv ütemtervét és munkaprogramját, és kérte, hogy a megadott határidőig juttassák el véleményüket. A véleményezés lehetőségével a határidőig a Társulás 4 megyéje élt. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Heves megye minden külön vélemény nélkül egyetért a megküldött dokumentumban foglaltakkal, Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Csongrád megye ugyanakkor több észrevétellel és javaslattal is élt az anyaggal kapcsolatban.

A Társulási Tanács határozata alapján a fentiek mellett levélben kerestük meg a környezetvédelmi és vízügyi minisztert, dr. Persányi Miklóst: Magyarország vízrajzi adottságaira hivatkozva – folyóink a környező hegységekben (Alpok, Kárpátok) erednek és a vízfolyások 96%-a külföldről érkezik hozzánk – kértük, hogy a Víz Keretirányelvnek megfelelően előkészítés alatt álló vízgyűjtő gazdálkodási terv határainkon átnyúlva, a teljes Tisza-völgyet érintően készüljön el.

d) Részvétel a Víz Keretirányelv kapcsán elkészült dokumentáció véleményezésében

A Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság felkérte a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulást, hogy a Víz Keretirányelv bevezetéséhez kapcsolódóan vegyen részt a már elkészült dokumentáció véleményezésében, a társadalmi egyeztetés folyamatában.

A Felső-Tisza vidékén (Tiszabecstől Tiszabercelig) és Nagykálló környékén (a Kállay főfolyás vízgyűjtőjén), melyek a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium egyik uniós finanszírozású projektjének a mintaterületei, a tervezési folyamat 2007-ben kezdődött, korábban, mint az ország többi területén. Elsőként itt volt lehetősége az érintetteknek részt venni a vízgazdálkodási tervezésben. A FETIKÖVIZIG által a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás rendelkezésére bocsátott dokumentumot, az úgynevezett 1. konzultációs anyagot a Társulás Munkaszervezete megküldte a területileg érintett 3 megye (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megye részére, majd a beérkezett véleményeket továbbította a címzettként megjelölt VTK Innosystem részére.

e) A verespataki bányanyitás ügyének folyamatos nyomon követése

A kanadai Rosia Montana Gold Corporation cég a romániai Fehér megyében található Verespatak falu körzetében cianos technológiájú aranybánya nyitását tervezi. A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2006-2007. év folyamán folyamatosan nyomon követte a bánya megnyitásával kapcsolatos aktuális intézkedéseket.

Az országhatárokon áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Espoo-i Egyezmény vonatkozó előírásainak megfelelően a román Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium 2006 nyarán megküldte a verespataki aranybánya-nyitás környezeti hatástanulmánya benyújtásáról szóló értesítést és a dokumentáció elérhetőségeit a magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumnak. A magyar nemzeti álláspont kialakítása érdekében a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 2006. július 20-án megbeszélést tartott, amelyen a különböző tárcák, állami és civil szervezetek mellett a korábban bevont szakértők és a Magyar-Román Környezetvédelmi Vegyes Bizottság keretében létrejött ad hoc szakértő csoport tagjai is megjelentek. A megbeszélésre a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás is meghívást kapott, és a Társulásnak lehetősége nyílt a hatástanulmány véleményezésére is.

A társult megyék által készített véleményt a Munkaszervezet 2006. augusztus 10-én megküldte a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumnak, aki - más hazai vélemények mellett - eljuttatta a román fél részére. A Társulás véleményeire és javaslataira a Rosia Montana Gold Corporation választ is adott.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás operatív működtetését ellátó Tisza-Tó Térségi Fejlesztési Tanács és Munkaszervezet 2007. szeptember 13-i ülésén napirendjére tűzte a verespataki bányanyitással kapcsolatos aktuális információk megtárgyalását, és az alábbi határozatot hozta:

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 55/2007. (IX. 13.) számú határozata a súlyosan környezetszennyező cian technológia bevezetése ellen a Tisza, és a Duna vízgyűjtő területére kiterjedően:

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács kinyilvánítja tiltakozását a tervezett cian technológiával üzemelő romániai Verespataki aranybánya megnyitása kapcsán.

Felkéri Elnökét, valamint Dr. Danis György urat a Tanács tagját, hogy a Tanács tiltakozását juttassa el Bajnai Gordon, Dr. Fodor Gábor miniszter uraknak, Göncz Kinga külügyminiszter asszonynak, Tabajdi Csaba úrnak, az Európai Parlament képviselői csoport vezetőjének, a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás Elnökének, továbbá zöld szervezeteknek, azzal a céllal, hogy a felsorolt szervezetek a tőlük telhető legszélesebb körben tegyék meg további tiltakozásukat a Verespataki bányanyitás ellen. Továbbá koordinálja a felsorolt szervezetek között egy olyan kapcsolatrendszer kialakítását, amely egy esetleges havaria esetén azonnali beavatkozásokat biztosít a Maros, Tisza, Duna folyók védelme érdekében, valamint működésbe hozza a nemzetközi médiákat, az illetékes Európai Unió Bizottságokat és a Zöld szervezeteket.

Felkéri továbbá Dr. Tatár Attila altábornagy urat, a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatóját, hogy az érintett ország szakembereivel közösen kerüljön kidolgozásra egy esetleges természeti katasztrófa bekövetkeztére szóló havaria terv.

12) Az erdősítés, energetikai faültetvények létesítésének vizsgálata a Tisza völgyében

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2006. év folyamán napirendjére tűzte a Tisza völgyének erdősítési lehetőségeiről készült tájékoztatót. A Tisza völgyében az erdősítésnek, ezen belül az energetikai faültetvények létesítésének nagy lehetőségei vannak, ezért a Társulás a 2006. év és az elkövetkezendő évek feladatául tűzte ki az energiaerdők létesítésének elősegítését, a pályázati és támogatási lehetőségek felkutatását.

13) A Tisza Térségi Fejlesztési Tanács létrehozásának kezdeményezése

A Társulás ülésén több alkalommal is fölmerült a Tisza Térségi Fejlesztési Tanács megalakításának igénye. A Társulás a 2006. június 26-i ülésén határozatba foglalta, hogy a térség érdekérvényesítő képességének növelése érdekében támogatja a Tisza Térségi Fejlesztési Tanács megalakulását.

Az ország fejlesztéspolitikájának területi háttérét és feltételrendszerét az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióval (OFK) szoros összhangban készült Országos Területfejlesztési Koncepció (OTK) jelenti, mely kijelöli az ország hosszú- és középtávú területpolitikai cél- és prioritásrendszerét. Az OTK-ban a középtávú területi célok között szerepel az országos jelentőségű integrált fejlesztési térségek és tématerületek fejlesztése, ezen belül kiemelten a Tisza-térség fenntartható felzárkóztatása. A kiemelt térségként kezelt Tisza-térség esetében az OTK lehetőséget ad fejlesztési tanács létrehozására annak érdekében, hogy az érintett regionális, térségi és ágazati szereplők együttműködéséhez alapot biztosítson, továbbá elősegítse a partnerségen alapuló stratégiai tervezés és a helyi igényekhez igazodó forrásfelhasználás megvalósulását.

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2006. augusztus 23-án egyeztető tárgyalásra hívta az érintett megyei közgyűlések elnökei által korábban kijelölt szakembereket és az érintett regionális fejlesztési ügynökségek igazgatóit. A tárgyalás célja volt, hogy a Tisza Térségi Fejlesztési Tanács megalakításával kapcsolatosan az alapítók személyére, az illetékességi terület lehatárolására, a feladatok konkretizálására vonatkozóan közös álláspontot alakítsunk ki.

Az egyeztető tárgyalást követően a Tisza vízgyűjtőjével érintett 8 megyéből 2006. szeptember 20-ig visszaérkezett vélemény szerint mindenképpen szükség van egy szervezetre, amely a Tisza völgyének összehangolt fejlesztését hivatott koordinálni annak érdekében, hogy a Tisza térségének fejlesztését szolgáló fejlesztési források minél hatékonyabban kerülhessenek felhasználásra, ugyanakkor az elmúlt időszakban tapasztalható intézményrendszeri változások miatt a Társulás szükségét érzi a további egyeztetések lefolytatásának a Tanács létrehozásának szükségességéről.

14) Tisza Konferencia megszervezésének előkészítése

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2007. május 3-i soros ülésén a Tanács konferencia szervezését kezdeményezte a Tisza folyót érintő legfontosabb kérdésekről (a Tisza az Új Magyarország Fejlesztési Programban, a Tisza hajózhatóságának kérdései, a Tisza mint ökoturisztikai desztináció stb.).

A Társulás operatív feladatait ellátó Munkaszervezet megvizsgálta, milyen költséggel járna a tervezett konferencia 200 fő részvételével (turisztikai, területfejlesztési, tudományos szakértők és egyéb meghívott vendégek) egy négycsillagos hotel konferenciatermében. A Munkaszervezet kérte a társult megyei önkormányzatok írásos nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy támogatják-e a Tisza Konferencia megrendezését az év második félévében, valamint a megrendezéshez az esetleges önerő összegét (a tervek szerint egy 75 %-os támogatásból megvalósítható pályázat esetében az önerő 1/7-ed részét) tudják-e biztosítani.

A megyéktől pozitív válaszok érkeztek vissza, azonban az elmúlt hónapokban olyan jellegű pályázati kiírás nem jelent még meg, ami a fenti konferencia megrendezéséhez alkalmas lett volna.

15) Pályázat térségi marketing kiadvány elkészítésére

A Tisza-tavi Programrégió Helyi Akciócsoport pályázati felhívására az Agrár- és vidékfejlesztési operatív program vidéki térségek fejlesztése prioritás AVOP LEADER+ intézkedés 2. tevékenység keretében a „Programrégió kínálatát bemutató kiadványok készítése” jogcíme a Társulási Tanács jóváhagyásával a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás pályázatot nyújtott be, melynek célja egy olyan kiadvány elkészítése, amely A/4 méretben, 4 oldalas formátumban, a négy évszakra megfelelően mutatja be a Tisza-tavi régió turisztikai

kínálatát. A Társulási Tanács határozatának megfelelően a projekt együttes lebonyolításának szándékáról a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanáccsal együttműködési szándéknyilatkozatot kötöttünk.

A pályázati kiírás alapján jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulások jogosultak a támogatás igénybevételére. A támogatásra jogosultak körébe a Tisza-tó TFT-t nem lehetett besorolni, ezért volt szükség az együttműködési szándéknyilatkozat megkötésére a Társulás és Tisza-tó TFT között.

A 2007. július 31-én érkezett értesítés szerint a pályázaton a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás az 1 100 000 Ft értékű kiadvány elkészítéséhez 935 000 Ft összegű támogatást nyert (85%). A projekt befejezését a Társulás 2008 januárjában határozta meg. A támogatáshoz a szükséges 165 000 Ft saját forrás biztosítását a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács vállalta – mely a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás részére vissza nem térítendő támogatásként került volna átadásra – azonban jelen pillanatban a Tanács pénzügyi lehetőségei ezt nem teszik lehetővé.

A pályázat benyújtása és elbírálása között eltelt időben sajnos a Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás működéséhez szükséges tagdíjak sem a tervezett ütemben folytak be, ezért a Társulás anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé, hogy a kiadvány készítését meg tudja finanszírozni (a pályázat utófinanszírozással támogatja a kedvezményezetteket).

A Társulás titkára 2007. augusztus 27-én írt levelében kérte a Heves Megyei Közgyűlés Sport, Ifjúsági és Idegenforgalmi Bizottságának elnökét, vizsgálja meg, hogy a Heves megye idegenforgalma szempontjából is kiemelkedően fontos Tisza-tó nemzetközi propagálása érdekében készítendő kiadvány megvalósítása érdekében a Bizottság a pályázati önerőt jelentő 165 000 Ft-ot vissza nem térítendő támogatásként tudja-e biztosítani.

Miután az AVOP Leader pályázat utófinanszírozással támogatja a projektek megvalósítását, és jelen pályázat esetében tehát 1 db mérföldkő került meghatározásra, a teljes 1 100 000,- Ft értékű számla kiegyenlítése szükséges ahhoz, hogy a pályázati összeg lehívását a Társulás kezdeményezni tudja.

A fentiekre tekintettel kérte a Bizottság elnökét, hogy amennyiben a Heves Megyei Közgyűlés pénzügyi körülményei lehetővé teszik, a 935 000 Ft pályázati támogatás összegét is előlegezze meg visszatérítendő támogatásként mindaddig, amíg az elszámolást követően a támogatási összeg meg nem érkezik a Társulás számlájára.

A Heves Megyei Közgyűlés Sport, Ifjúsági és Idegenforgalmi Bizottsága 2007. szeptember 7-i ülésén a Társulás kérését megvizsgálva arról határozott, hogy 165.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosít a Társulás számára, ugyanakkor a kiadvány előfinanszírozásához kért 935.000,- Ft-ot nem tudja biztosítani. A vissza nem térítendő támogatásról szóló szerződés előkészítése folyamatban van. A kiadvány készítését és a pályázattal kapcsolatos minden feladatot a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács Munkaszervezete végez.

16) Internetes honlapon való megjelenés

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulással kapcsolatos legfontosabb információk megtekinthetők a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács (www.tisza-to-fejleszttes.hu) honlapján.

III)

A Társulás működése

1) A Társulás gazdálkodása

2005. év januárjában, amikor a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács vette át a Társulás operatív működtetésének feladatát, több megye nemcsak az aktuális év, de korábbi évek tagdíjaival is hátralékban volt. Az a tény, hogy 2006. év végére a megyék szinte teljes mértékben kiegyenlítették tagdíjhátralékukat, arra enged következtetni, hogy az Önkormányzati Társulás és az operatív feladatokat ellátó Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács munkáját és létjogosultságát a tagok elismerik.

2.) A Társulási Tanács ülései

A Tisza Vízyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás tanácsüléseinek időpontjai:

2005. év: 2005. április 4. (Budapest, Parlament)

2005. május 23. (Budapest, Parlament)

2005. június 20. (Budapest, Parlament)

2005. szeptember 19. (Budapest, Parlament)

2005. december 12. (Budapest, Parlament)

A Társulási Tanács 2005. évben 30 db határozatot hozott.

2006. év: 2006. március 28. (Budapest, Parlament)

2006. június 26. (Budapest, Parlament)

2006. október 30. (Budapest, Parlament)

2006. december 11. (Budapest, Hattyú ház)

A Társulási Tanács 2006. évben 31 db határozatot hozott.

2007. év: 2007. február 21. (Kecskemét, Megyeháza)

2007. május 3. (Tisza menti Arborétum)

2007. november 6. (Csongrád, Városháza)

A Társulás a 2007. évi ülésén 28 db határozatot hozott.

2007. február 21-ei ülés napirendi pontjai:

- 1., Beszámoló a Társulási Tanács két ülése között a Tanács határozatai végrehajtására tett intézkedésekről
- 2., Előterjesztés a 2007. évi tagi hozzájárulás meghatározására
- 3., Előterjesztés a Társulás 2006. évi költségvetési előirányzat teljesítésének elfogadására
- 4., Előterjesztés a Társulás 2007. évi költségvetési előirányzatának elfogadására
- 5., Előterjesztés a Társulás 2007. első félévi Munkatervének elfogadására
- 6., Előterjesztés a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése) árvízvédelmi fejlesztéseinek megvalósításáról és a további feladatokról szóló 1003/2007. sz. Kormányhatározat alapján létrehozandó Tárcaközi Bizottságban állandó meghívottként való részvétel kezdeményezésére
- 7., Tájékoztató a társult megyék részére a „vidékfejlesztési támogatások igénybevételének lehetőségei a Tisza vízgyűjtő területén” című elemzés elkészítésére elkülönített 1 millió forintos összeg felhasználásáról
- 8., Tájékoztató a Magyar-Szlovák Környezetvédelmi és Természetvédelmi Vegyesbizottság tevékenységéről
- 9., Tájékoztató a Tisza vízminőség-védelme érdekében megtett intézkedésekről.
Előadó: Scitovszky Angelika, a Társulási titkára
- 10., Egyebek

2007. május 3-ai ülés napirendi pontjai:

- 1., Beszámoló a Társulási Tanács két ülése között a Tanács határozatai végrehajtására tett intézkedésekről
- 2., Előterjesztés a Tisza és egyes mellékfolyóinak a nemzetközi hajózás számára történő megnyitása érdekében megtenni szükséges intézkedésekről
- 3., Tájékoztató az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjaihoz kapcsolódó akciótervek Tisza völgy fejlesztését érintő elemeiről.
- 4., Tájékoztató a Tisza vízminőség-védelme érdekében megtett intézkedésekről
- 5., Tájékoztató a társult megyék részére a „vidékfejlesztési támogatások igénybevételének lehetőségei a Tisza vízgyűjtő területén” című elemzés elkészítésére elkülönített 1 millió forintos összeg felhasználásáról
- 6., Egyebek

2007. november 6-ai ülés napirendi pontjai:

- 1., Előterjesztés a Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás soros elnökének és elnökhelyettesének megválasztására
- 2., Beszámoló a Társulási Tanács két ülése között a Tanács határozatai végrehajtására tett intézkedésekről
- 3., Előterjesztés a Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2007. II. félévi munkatervének elfogadására.
- 4., Előterjesztés a Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2007. első félévi költségvetés teljesítésének elfogadására
- 5., Előterjesztés a Társulás Titkárának személyében történt változás elfogadására
- 6., Tájékoztató a Tisza vízminőség-védelme érdekében megtett intézkedésekről

7., Tájékoztató a társult megyék részére a „vidékfejlesztési támogatások igénybevételének lehetőségei a Tisza vízgyűjtő területén” című elemzés elkészítésére elkülönített 1 millió forintos összeg felhasználásáról

8., Egyebek

2008. február 4-i informális ülés napirendi pontjai:

Munkaanyag mellékletben

2008. július 28-i ülés napirendi pontjai:

1. Beszámoló a Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás 2007. évi munkájáról
2. 2007. évi költségvetési beszámoló
3. 2008. évi tagdíj megállapítása
4. Előterjesztés a 2008. évi költségvetés megállapításához
5. Előterjesztés a Társulás 2008. Munkatervének elfogadására
6. Tájékoztató a 2008. február 4-i informális megbeszélésekről
7. Tájékoztató a LEADER+ pályázat állásáról
8. Tájékoztató az Európai Tavak Hálózata együttműködési programról
9. Egyebek

Az 5/2008. (VII.28.) sz. határozattal Társulás a költségvetést nem fogadta el.

Röviden a 2009. évről:

Időközben elnökváltás történt, az elnökséget a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke Fejér Andor látja el, alelnök pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke Seszták Oszkár Úr! 2009-ben, köszönhetően az elnökséget ellátó JNSZ Megyének, céljaink egyértelművé váltak, folyamatos egyeztetések vannak hazai és külföldi, Tiszát érintő projektekkal kapcsolatosan.

2009-ben 2 Tanácsülésünk volt, 2008. január 27-én, és 2009. március 24-én. A 2009. január 24-i ülés jegyzőkönyvét mellékelem.

Tisztelettel:

Szucsik István
a Társulás titkára

Kisköre, 2009. március 31.